

Danderyd den 8 oktober 2019

Danderyds kommun
Kommunstyrelsen och Byggnadsnämnden

Förslag

Utifrån erfarenheterna av Nora Torgsplaneringen föreslår Föreningen Nora Torgs Framtid (FNTF) ett omtänkande och en ny process för utvecklingen av Nora baserat på Noragårdsstråket.

Skäl till förslaget

Med hänvisning till Danderyds kommuns vision från 2017 om trädgårdsstaden vill FNTF uppmärksamma Noragårdsstråket som ett grönt park- och kulturstråk med stora möjligheter.

Nora-ån, delvis kulverterad, är en viktig tillgång och en stor utmaning. Nora-ån är central för dagvattenföringen i stora delar av kommunen och för Edsvikens vattenkvalitet. En ny vattenutredning har presenterats i dagarna och ger ytterligare input i en ny process. Att Nora Torgsområdet ligger i påverkansområdet för Svenska Kraftnäts tunneldrivning medför givetvis osäkerhet. Dubbarna i husgrunderna påminner om den sättningsbenägna leran.

Tidpunkt

Tillfället för en ny process är nu - i samband med nyligen startad översiktsplanering för Danderyds kommun och utgången av planavtalet för Nora Torg den 30 oktober 2019.

Tiden har sprungit ifrån behovet av en förtätning för att förbättra det kommersiella underlaget för Nora Torg. Expansionen av Mörby Centrum, några minuter bort, tillgodoser Norabornas behov av detaljhandel och service.

Noragårdsstråket, *från väster till nordost*

Grönstråket runt Noragårdsvägen, från Nora Trädgårdsstads tillkomst 1927, håller ännu idag. Stråket, från Edsviken upp mot E18 och Gropen, är pulsådern i Nora. Kulturlivet i västra Danderyd har sina lokaler och mötesplatser i Noragårdsstråket.

Tillgångar i Noragårdsstråket

- Edsviken med strandpromenad och båthamn
- Nora Träsk med värdefull flora o fauna
- Danderydsvallen med fotbollsplaner och hockeyrink
- Förskola med arktitektoniskt intressant utformning (Storesunds Arkitekter)
- Nora-ån i dagen med promenadstråk
- Kvarnparken med Fornminne, Kvarnstugan, Smedjan, Kvarnparksbadet, Lekplats och Pulkabacke
- Mitt emot Kvarnparken fd Danderyds blomsterhandel (handelsträdgård)
- Danderydsgården med kulturskola, teater- och konsertlokal
- Opus Nordens Musikskola, Nora Torg 57
- Nora Gård, se Kulturmiljöhandboken sid 28, Nora Herrgård, förskola, Stallet, Citykyrkan och Blanchegården. Med trädgårdar som bidrar till Noragårdsstråkets kvalitet.

Mitt i Noragårdsstråket vid övergångsstället mellan Danderydsgården och Nora Herrgård är en bra utsiktspunkt! Därifrån kan man följa stråket såväl mot öster som mot väster! Man ser upp mot Lärkängens koloni trädgårdar och i fonden Danderyds kyrka och ner över Kvarnis och Danderydsvallen.

Tillgångar i Noragårdsstråket forts

- Nora Torg, tidigare kommundelscentrum
- Torget med Carl Eldhs staty Mor o barn
- Köpmannen med paketutlämning, Deli, viss urvalsservice, kontor och studentbostäder
- Hornet och Danarö 6 (Sixten Magnusson) utgör länkar till tidigare Nora Torg
- Stockholms Stolservice, tidigare postkontor, en arkitektonisk pärla i Noragårdsstråket
- ”Giraffhusen”, (FFNS arkitekter) tar upp Sixten Magnusson-husens arkitektur i takvinklar och färger
- Trädgårdsalléer, som jämte gemensamma och privata grönytor utgör Giraffhus-grönskan
- Danarö 5, fd kommunala pensionärlägenheter, omskapas nu till radhuslägenheter

En annan utsiktspunkt är vid Gamla brandstationen, numera Götes glas. Där ser man Lärkängens kolonitäppor, en skymt av Danderyds kyrka och flerfamiljshusen i Klockaregården. Allt med Ekeby ängar i fonden.

Från Götes Glas delar stråket upp sig i en grön del som följer Noraån mot Ekeby och en vägdel upp till E18. Här behandlar vi de bebyggda delarna utefter Noragårdsvägen och förutsätter att flora och fauna i den gröna kilen vid Ekeby intill Danderyds kyrka kommer att finnas kvar under överskådlig tid i den framtida utvecklingen av kommunen.

Tillgångar i Noragårdsstråket forts

- Noragårdsvägen upp i backen mot E18/Gropen domineras på östra sidan av stora och djupa villaträdgårdar
- Fd kraftledningstomt på den västra sidan, vid Genvägen
- Garden och Lärarbostaden flerfamiljshus samt Gula huset kontor
- Karlshäll, se Kulturmiljöhandboken sid 31, står som entré till Nora Trädgårdsstad. Särskilt viktig i samband med utbyggnad av Gropen

Översiktsplanering och medborgarinflytande

En process med en fördjupad översiktsplanering ger möjlighet för Noraborna att medverka i utvecklingen av sin trädgårdsstad till något som Danderydsborna kan vara stolta över.

Ett projekt av detta slag kräver enligt vår mening Kommunstyrelsens och Byggnadsnämndens beslut och inrättande av en arbetsgrupp i vilken företrädare för invånarna ingår. Helt i linje med visionen om trädgårdsstad och medborgarinflytande.

För en fortsatt Nora Torgsplanering yrkar FNTF att kommunen beslutar om Noragårdsstråket som en bärande utgångspunkt för utvecklingen av Nora.

Om bebyggelsen i Nora-området ska kompletteras ska det göras på ett sätt som knyter an till helheten i den befintliga miljön och vad som framkommer i ovan föreslagna process.

En av stråkets bärande delar, grönskan, behöver ses över. Dialog med tekniska kontoret pågår om detta.

Med vänliga hälsningar, Föreningen Nora Torgs Framtid

Myrna Smitt, ordförande